

TƏSDİQ EDİLMİŞDİR
Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi
Farmakoloji və Farmakopeya
Ekspert Surasının sədri

E.M.Ağayev
E.M.Ağayev

15 may 2023-cü il

Dərman vasitəsinin istifadəsi üzrə təlimat (xəstələr üçün)

B12 ANKERMAN® örtüklü tabletlər
B12 ANKERMANN®

Tərkibi

Təsiredici maddə: 1 tabletin tərkibində 1 mq sianokobalamin (Vitamin B₁₂) vardır.

Köməkçi maddələr: povidon K 30, stearin turşusu (Ph. Eur.), montanqlikol mumu, laktoza monohidrat, saxaroza, ərəbistan kitrası, talk, kalsium karbonat, titan dioksid, kaolin, makroqol 6000, makroqolqliserin hidrksistearat (Ph. Eur.), natrium laurilsulfat, kroskarmelloza natrium, hipromelloza, hidrksipropilsellüloza, orta zəncirli triqliseridlər.
Qlütsensizdir, tərkibində laktoza vardır.

Təsviri

Ağ rəngli tabletlərdir. İstehsal prosesindən asılı olaraq, örtüklü tabletlər açıq çəhrayı rəngdə ola bilər, lakin bu keyfiyyət göstəricisi deyil.

Farmakoterapevtik qrupu

Antianemik dərman vasitəsi, vitamin B₁₂.

ATC kodu: B03BA01.

Farmakoloji xüsusiyyətləri

Farmakodinamikası

Metilmalonil KoA izomerazanın prostetik qrupunun üzvü kimi, vitamin B₁₂ propion turşusunun kəhraba turşusuna çevrilməsi üçün zəruridir. Bundan başqa, fol turşusu ilə yanaşı vitamin B₁₂ labil metil qruplarının əmələ gəlməsində iştirak edir, Metil qrupları isə transmetilləşmə prosesi vasitəsilə digər metil akseptorlarına ötürülür. Vitamin B₁₂ həmçinin nuklein turşularının sintezinə təsir göstərir, xüsusilə, hematopoez müddətində və hüceyrələrin yetişməsinin digər proseslərində.

Mənimənilməsi və ona olan tələbat

İnsan orqanizmi B₁₂ vitamini sintez etmək qabiliyyətinə malik deyildir və o, qıdadan absorbsiya olunur. Tərkibində B₁₂ vitamini olan məhsullar qaraciyər, böyrəklər, ürək, balıq, istridiyalar, süd, yumurta sarısı və ətir. B₁₂ vitamini müalicəvi məqsədlər üçün sianokobalamin və/və ya hidrksikobalamin şəklində istifadə olunur. Onların hər ikisi prodərmandır və orqanizmdə aktiv formalara – metilkobalaminə və 5-adenozilkobalaminə çevrilirlər. B₁₂ vitamininə olan gündəlik tələbat 1 mkq-a (1 µg) yaxın təşkil edir.

B₁₂ vitamin çatışmazlığının əlamətləri

B₁₂ vitamininin absorbsiyasının pozulması və ya olmaması ilə bağlı onun plazma səviyyəsi 200 pq/ml-dən aşağı düşərsə, bu, son nəticədə klinik simptomların meydana çıxmasına gətirib çıxarır. Bunun nəticəsində periferik və mərkəzi sinir sistemində meqaloblast anemiya və nevroloji çatışmazlıq yaranır. Onurğa beyninin bel sütununda zədələnməsi ilə yanaşı polineyropatiya və psixoloji pozğunluqlar yarana bilər. Çatışmazlığın erkən əlamətlərinə yorğunluq və solğunluq, əllərdə və ayaqlarda sancma hissi, dayanıqsız yerləş və fiziki gücün azalması aid ola bilər.

Vitamin B₁₂ çatışmazlığının simptomları yalnız B₁₂ vitamininin istifadə edilməsi ilə aradan qaldırıla bilər.

Farmakokinetikası

Vitamin B₁₂ iki müxtəlif yolla absorbsiya olunur:

- nazik bağırsaqda daxili faktorun iştirakı ilə aktiv absorbsiya. B₁₂ vitamininin toxumalara nəqli özündə transkobalaminlərlə (plazmanın beta-qlobulinləri qrupuna aid maddələr) birləşməni saxlayır.
- Daxili faktordan asılı olmayaraq, vitamin eyni zamanda mədə-bağırsaq traktı və ya selikli qişa vasitəsilə passiv diffuziya yolu ilə qan dövranına nüfuz edə bilər. Daxilə qəbul edilmiş dozanın təqribən 1-3%-i doza ilə xətti asılı olmaqla qana daxil olur. Beləliklə, yüksək oral dozalar üçün (~ 1000 µq/gün) adekvat absorbsiya həmçinin, daxili faktorun çatışmazlığı olan pasiyentlərdə təmin edilir.

Orqanizmdə B₁₂ vitamininin ehtiyatlarının 90%-ə qədəri qaraciyərdə yerləşir, orada vitamin aktiv koferment şəklində gündə 0,5-0,8 µq dövretmə sürəti ilə saxlanılır. Hər şey yeyən sağlam böyük insanlarda B₁₂ vitamininin ümumi miqdarı 3-5 mq-a yaxın təşkil edir. B₁₂ vitamininin çatışmazlığının klinik əlamətlərinin meydana çıxması adətən 3-5 il ərzində baş verir.

Vitamin B₁₂ başlıca olaraq öd kisəsi vasitəsilə xaric olur və 1 µq-a qədəri enterohepatik sirkulyasiya vasitəsilə reabsorbsiya olunur. Əgər orqanizmin saxlama tutumu yüksək dozalara görə aşılırsa, xüsusilə parenteral yeridilmədən sonra, orqanizmdə saxlanmayan hissə sidiklə xaric olur.

Klinikayaqədərki təhlükəsizlik barədə məlumatlar

Heyvanlar üzərində aparılan tədqiqatlarda hətta çox yüksək dozalarda heç bir toksik təsir aşkar edilməmişdir. Sianokobalaminin istifadəsi ilə bağlı kişilərə və qadınlara və doğuşdansonrakı inkişafa hər hansı arzuolunmaz təsirlə bağlı məlumat verilməmişdir. Həmçinin preparatın teratogen, mutagen və ya kanserogen təsiri barədə heç bir məlumat verilməmişdir.

İstifadəsinə göstərişlər

Qırmızı qan cisimciklərinin yetişməsinin pozulması (hiperxrom makrositar meqaloblast anemiya, pernisiyoz anemiya və digər makrositar anemiyalar kimi hematopoetik pozğunluqlar) və/və ya funikulyar spinal xəstəlik (onurğa beyninin xəstəliyi) kimi nevroloji pozğunluqlar şəklində təzahür edə bilən Vitamin B₁₂ çatışmazlığının müalicəsi.

Əks göstərişlər

Təsiredici maddəyə və ya köməkçi maddələrdən hər hansı birinə (bax: "Tərkibi") qarşı yüksək həssaslıq.

B₁₂ Ankerman sianidin detoksikasiyasına ehtiyacı olan pasiyentlərdə istifadə olunmamalıdır (məsələn, tütün ambliopiyası və ya pernisiyoz anemiya zamanı retrobulbar nevriti olan pasiyentlərdə). Bu vəziyyətdə kobalaminin digər törəmələrindən istifadə edilməlidir.

Leber görmə sinirinin atrofiyası təhlükəsi olan şəxslərdə B₁₂-çatışmazlığının müalicəsi üçün B₁₂ Ankerman istifadə edilməməlidir.

Xüsusi göstərişlər və ehtiyat tədbirləri

Vitamin B₁₂ çatışmazlığı qida maddələrinin uzun müddət olmaması və ya pis pəhriz (məsələn, ciddi vegetarian pəhrizi) nəticəsində, qidanın mənimsənilməsinin pozulması (daxili faktorun kifayət qədər hasil edilməməsinə görə malabsorbsiya) nəticəsində, seliakiya xəstəliyi nəticəsində, balıq soliteri ilə invaziya, kor ilgək sindromu və ya B₁₂ vitamininin nəqlənməsinin iris pozğunluqları nəticəsində yaranır.

Qan dövranının pozğunluğu və/və ya nevroloji pozğunluq zamanı aşağıdakıları qeyd etmək lazımdır: Xəstəliyin ciddi xarakteri ilə və mümkün nəticələri ilə əlaqədar olaraq, qeyri-adekvat cavab zamanı və ya pasiyentin müalicə sxeminə əməl etmədiyi halda oral müalicənin müvəffəqiyyətinə adətən ciddi nəzarət etmək lazımdır. Təvsiyə olunur ki, müalicənin başlanmasından 7 gün sonra simptomlar, retikulositlərin miqdarı, qan hüceyrələrinin miqdarı (hemoqlobinin-Hb və hematokritin-Hk səviyyəsi daxil olmaqla), həmçinin korpuskulyar həcm qiyəti MCV) yoxlanılsın. Sonra müalicənin ilk üç ayı müddətində simptomlara, qan analizinə və MCV-yə 4-həftəlik intervallarla və əgər pasiyentin uyğunluğu yaxşı olarsa, yenidən altı aylıq/bir illik intervallarla nəzarət etmək lazımdır. Əgər pasiyentin uyğunluğunun olmamasına şübhə olarsa, daha tez-tez nəzarət etmək tələb oluna bilər.

Fol turşusunun çatışmazlığı olan pasiyentlərdə ehtiyatlı olmaq tövsiyə olunur. Folat çatışmazlığı müalicəvi cavabı söndürə bilər. Bu pasiyentlərdə B₁₂ Ankerman-ın istifadəsi göstəriş deyildir. Qalaktozaya qarşı dözümsüzlük, laktaza çatışmazlığı, qlükoza-qalaktoza malabsorbsiyası kimi nadir irsi problemləri, fruktozaya qarşı nadir irsi dözümsüzlüyü və ya saxaraza-izomaltaza çatışmazlığı olan pasiyentlər B₁₂ Ankerman istifadə etməməlidirlər. Bir tabletin tərkibində 1 mmol (23 mq-dan) daha az miqdarda natrium vardır ki, buda natriumun olmamasına bərabərdir.

Digər dərman vasitələri ilə qarşılıqlı təsiri

Vitamin B₁₂-nin absorbsiyası proton nasosunun inhibitorları (məsələn, omeprazol), H₂-histamin reseptorlarının antaqonistləri (məsələn, simetidin), kolxisin, neomisin və aminosalisil turşusu tərəfindən pozula bilər. B₁₂ vitamininin zərərli səviyyəsini həmçinin, oral kontraseptivlər aşağı sala bilər, lakin bu qarşılıqlı təsir çətin ki, klinik əhəmiyyətə malik olsun.

Xloramfenikol anemiya zamanı vitamin B₁₂-nin təsirini zəiflədə bilər.

Steroid preparatların (prednizon kimi) pernisiyoz anemiyası olan pasiyentlərdə vitamin B₁₂-nin absorbsiyasını artırması barədə məlumat verilmişdir.

Azot monooksid (N₂O) vitamin B₁₂-nin funksional çatışmazlığına səbəb olur.

Metformin zərərli vitamin B₁₂-nin səviyyəsini aşağı sala bilər.

Uyuşmazlığı

Əvvəllər daxilə qəbul zamanı uyuşmazlıq halları müşahidə edilməmişdir.

Hamiləlik və laktasiya dövründə istifadəsi

Sübutlar göstərir ki, hamiləlik və laktasiya dövründə B₁₂ vitamin əlavələri ana və körpə üçün minimal risk daşıyır. Lakin, B₁₂ Ankerman hamiləlik dövründə folat çatışmazlığı nəticəsində yaranan meqaloblast anemiyanın müalicəsi üçün istifadə olunmamalıdır.

Nəqliyyat vasitələrini və digər potensial təhlükəli mexanizmləri idarəetmə qabiliyyətinə təsiri

Təsir göstərmir.

İstifadə qaydası və dozası

İstifadə qaydası

Örtüklü tabletləri bütöv halda bir qədər maye ilə udmaq lazımdır. Tabletlərin səhərlər acqarına qəbul edilməsinə üstünlük verilir. Müalicənin davam etmə müddəti müalicəvi cavaba əsasən müəyyən edilir. Hədəf diaqnostika və müalicə pasiyenti sianokobalaminin optimal dozasına uyğunlaşdırılmalıdır.

Dozalanma

Böyükklər

Əgər başqa cür təyin edilməyibsə, klinik vitamin B₁₂ çatışmazlığının müalicəsi zamanı böyükklər üçün gündəlik doza bir örtüklü B₁₂ Ankerman tableti təşkil edir. Ağır hallarda başlanğıc müalicə üçün 2 tablet B₁₂ Ankerman tövsiyə olunur. Ağır nevroloji simptomlarda başlanğıc parenteral müalicə tövsiyə olunur.

Uşaqlar və yeniyetmələr

18 yaşa qədər uşaqlarda və yeniyetmələrdə istifadə edilmir.

Yaşlılar

Yaşlı pasiyentlərə normal dozalanma rejimi tövsiyə olunur.

Böyrək çatışmazlığı olan pasiyentlər

Orta dərəcəli böyrək çatışmazlığı olan pasiyentlərdə B₁₂ Ankerman normal dozada istifadə oluna bilər. Ağır böyrək çatışmazlığı zamanı dozaları azaltmaq və zərərli vitamin B₁₂-nin səviyyəsini müntəzəm olaraq nəzarət etmək tövsiyə olunur.

Qaraciyər çatışmazlığı olan pasiyentlər

Qaraciyər çatışmazlığı olan pasiyentlərə dair əcazılıq məlumatları və klinik təcrübə yoxdur. Qaraciyər çatışmazlığı olan pasiyentlərdə preparatın istifadəsinin təhlükəsizliyi və effektivliyi müəyyən edilməmişdir.

Əlavə təsirləri

Əlavə təsirlərin başvermə tezliyi aşağıdakı kimi təsnif edilir:

Çox tez-tez ($\geq 1/10$)

Tez-tez ($\geq 1/100 - < 1/10$)

Bəzən ($\geq 1/1000 - < 1/100$)

Nadir ($\geq 1/10\ 000 - < 1/1000$)

Çox nadir ($< 1/10\ 000$)

Məlum deyil (mövcud məlumatlara əsasən başvermə tezliyini müəyyən etmək mümkün olmur)

Dəriddə və dərialtı toxumada baş verən pozğunluqlar

- Bəzən: bədənin böyük sahəsinə yayıla bilən övrə, dəri səpgisi və ya qaşınma kimi ağır yüksək həssaslıq reaksiyaları.
- Məlum deyil: çivzəyəbənzər dəri reaksiyaları.

Ümumi pozğunluqlar və istifadə yerində vəziyyət

- Məlum deyil: qızdırma, ağciyər ödemi, diareya, ürək çatışmazlığı, periferik damar trombozu.

Doza həddinin aşılması

Vitamin B₁₂ geniş müalicəvi diapazona malikdir. Onunla zəhərlənmə və ya doza həddi aşılmasının simptomları məlum deyil. Döza həddinin təsadüfi aşılması, lazım gələrsə, simptomatik müalicə olunmalıdır.

Buraxılış forması

25 tablet blisterdə. 2 və 4 blister içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır. Bazarda qablaşdırmanın bütün ölçüləri olmaya bilər.

Saxlanma şəraiti

25°C-dən yüksək olmayan temperaturda və uşaqların əli çatmayan yerdə saxlamaq lazımdır.

Ləğv edilməsi üçün xüsusi ehtiyat tədbirləri

Tələb olunmur.

Yararlılıq müddəti

3 il.

Yararlılıq müddəti bitdikdən sonra istifadə etmək olmaz.

Aptekdən buraxılma şərti

Resept əsasında buraxılır.

İstehsalçı

Artezan Farma QmbX və Ko.KQ.

Vendlandstraße 1.

29439 Lüchow

Almaniya.

Qeydiyyat şəhatənaməsinin sahibi və istehsalçı

Vörvaq Farma QmbX və Ko.KQ.

Flugfeld-Allee 24

71034 Böblingen

Almaniya.